

ДОКТОР МЕДИЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОР ГАЛІЯ ГАБДРАХМАНІВНА СТЕПАНОВА-АСФАНД'ЯРОВА

На 91 році 8 серпня 2006 року пішла з життя видатна людина, науковець і педагог, доктор медичних наук, професор Галія Габдрахманівна Степанова-Асфанд'ярова. Життєвий шлях Галії Габдрахманівни коротко можна охарактеризувати так: відданість хірургії, науці та студентам.

Вона народилась 10 вересня 1915 року в Башкирії (Російська Федерація) в селянській родині. Середню освіту здобула в гімназії. Вчителі залишили яскравий слід в її душі в ті далекі суворі роки. У 1939 році закінчила з відзнакою Третій Ленінградський медичний інститут, де викладали такі видатні вчені та педагоги, як академіки І. П. Павлов, К. І. Биков, В. М. Шевкуненко, В. М. Васютючкін, котрі формували світогляд майбутнього лікаря.

Так склалося, що після закінчення інституту Галія Габдрахманівна працювала військовим хірургом. Спочатку, під час фінської війни, – в госпіталі під Ленінградом, де надала допомогу понад 50 пораненим і відчула радість перемоги над смертю. Фашистську навалу зустріла вже підготовленим хірургом у ленінградських госпіталях. Поранені поступали величезним потоком, оперували майже без відпочинку. Але молодому хірургові Галії запам'ятався один фронтовий епізод, коли вона вперше видала осколок снаряда у пораненого в ділянці лопатки. В цей час поряд з операційною влучила бомба і, на щастя, не вибухнула. Операцію було успішно завершено при гасовій лампі.

Важко згадувати пережите під час блокади, але люди вірили в перемогу над ворогом, ця віра давала сили для життя й боротьби.

Після прориву блокади Г. Г. Степанову переводять у військовий госпіталь у Черкаси, де протягом 1944–1947 років продовжує хірургічну діяльність, де їй пощастило працювати під керівництвом полковника медичної служби, видатного хірурга, академіка Богуша Л. К. Там вона оволоділа майже всіма операціями в черевній порожнині й на кінцівках. Так, наприклад, 200 резекцій шлунка пройшли без ускладнень, за що отримала високу оцінку академіка Л. К. Богуша. Одночасно читала курс хірургії у фельдшерській школі, завідувала пунктом переливання крові.

Закінчила війну капітаном медичної служби. За бойові заслуги нагороджена багатьма орденами й медалями, зокрема "Орденом Отчественной войны" I і II ступеня, медалями "За оборону Ленінграда", "За победу над Германией".

Після демобілізації, у 1947 році, Галія Габдрахманівна переїжджає до Риги, де в клініці видатного хірурга, академіка Страдіня П. І. продовжує хірургічну діяльність, залучається до наукової роботи, стає хірургом вищої кваліфікації. Під керівництвом академіка Страдіня П. І. вивчає проблему атеросклероза і його лікування ацетилхоліном. У 1951 році захистила кандидатську дисертацію "Клініко-морфологічні паралелі старечих гангрени", а у 1962 році – докторську дисертацію "Атеросклероз артерій нижніх кінцівок і його лікування ацетилхоліном у світлі нових даних артеріографії". З цієї проблеми вона опублікувала понад 80 наукових статей і три монографії.

Педагогічну діяльність професор Степанова - Асфанд'ярова Г. Г. розпочала у 1959 році на медичному факультеті Ужгородського державного університету, де очолювала курс, а з 1963 по 1983 рік кафедру оперативної хірургії та топографічної анатомії.

Чверть віку професор Галія Габдрахманівна Степанова-Асфанд'ярова навчала студентів одній із важливіших морфологічних дисциплін – топографічній анатомії та оперативній хірургії, без знання якої не може бути ні хірурга, ні терапевта, ні іншого спеціаліста.

Студенти любили цей предмет, бо лекції педагог Галія Габдрахманівна читала досконало, а практичні заняття були дуже змістовними. В цей час на кафедрі працювали такі досвідчені викладачі, як доцент Ісаєва Л. В. і асистент Чекотило А. М., тому якість навчання була високою. Активно діяв на кафедрі науковий студентський гурток. Багато з гуртківців стали відомими лі-

рями і викладачами наших ветеранами Великої Ві

У 1983 році Галія Габдрахманівна вийшла на пенсію, але не покидала творчої роботи до останніх днів життя. Підготувала книгу "Создатель и че

8 серпня 2006 року померла. Вічна їй пам'ять.

та . Вона з радістю і натхненням проводила зустрічі з колегами факультету та університету, школярами.

Публікувати наукові статті, написала дві цікаві філософські роботи "Мозок і життя професора Степанової Г.Г.", її душа відлетіла у

Голова Закарпатського обласного відділення наукового товариства анатомів, гістологів, ембріологів та топографоанатомів України, завідувач кафедри анатомії людини та гістології медичного факультету УжНУ, Заслужений працівник освіти України, доктор медичних наук, професор

Андрій Головацький

Завідувач курсом оперативної хірургії та топографічної анатомії кафедри загальної хірургії медичного факультету УжНУ, кандидат медичних наук, доцент

Ольга Вайнагій